

De Veenarbeid en nog wat.

UITGEVEEND, EN, MET RIET EN STRUIKEN, BIJNA WEER GEHEEL
DICHT GEGROEIDE WATERPLAS EN MOERAS.

staking," onder onze bevolking nog in bijna geen tak van nijverheid werd toegepast — ik denk hierbij aan een tijd van voor 50 jaar, — waren het reeds de veenarbeiders die af en toe hunne geruchtmakende en berucht geworden „bollejagerijen," (een ander woord voor hetzelfde feit) elk voorjaar, wanneer hun de kans daartoe gunstig leek, op getouw zett'en om te beproeven de bazen op die wijze tot loonsverhooging te dwingen. Liep dit wat heel erg, dan werden somtijds zelfs de scholen beschikbaar gesteld voor de door de regeering gezonden militairen en alles wat politie was werd uit wijden omtrek tijdelijk naar de veenstreken gerecruteerd om de burgerij tegen al te buitensporige baldadigheid te beschermen. Dergelijke, telkens terugkerende voorvallen, trokken natuurlijk door heel het land de aandacht en zoo is het gekomen dat de veenwerkers, bij name aan allen bekend, nu juist niet in een al te besten reuk staan. Van hun leefwijze en hun eigenlijken arbeid echter weten verreweg de meesten niets af en ook dat is heel begrijpelijk daar noch hunne woningen noch hun werkterrein zijn te vinden daar, waar het publiek verkeer het drukt en de menschen die dit of dat eens van nabij willen bezichtigen, zich het eerst naar toe begeven. De veenstreken zijn naar

verhouding van hun oppervlakte, zoo lang er nog geveend wordt, altijd zeer dun bevolkt en de naar-geestige eenzaamheid dier oorden, in den zomer opgevroolijkt door een talloos vogelenheir van kievieten, eenden en andere watervogels, maar, voor de helft van het jaar doodsch en eentonig, bijna zonder andere levensteekenen dan het akelige kuchen van den roerdomp en het opschuren door menschenhanden van in den zomer gedroogde en inmiddels pikzwart geworden turf, is uit den aard der zaak dan ook niet uitlokkend tot bezoek. Toch is het de veenbodem

die in deze streek, Opsterland, en dan vooral te Beets en te Terwispel, zoowel als in vele andere streken van ons vaderland, aan duizenden menschen werk en brood verschaft en dus zeker de moeite wel waard om met dezen tak van nijverheid en de arbeiders die er in werkzaam zijn eens nader kennis te maken. Laat mij, voor ik daartoe overga, even zeggen dat ik mij zal bepalen tot de lage veenstreek, d. w. z. die veenen waaruit de korte turf (baggelaar en sponturf) wordt gemaakt en dus niet dan terloops spreek van de hooge veenen, waaruit meer de fabrieks- of lange turf voortkomt. In de wijze van bewerking dier beide soorten is heel wat verschil en eveneens in de leefwijze en zelfs in

WONINGEN VAN BAGGERLIEDEN AAN DE VOORHEEN BERUCHTE
BEIGESTERWIJK ONDER JUBBEGA.